

Na temelju čl. 4.2 i 4.8, Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), članka 14. Statuta Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", br. 41/03 i 59/04), članka 42. Poslovnika o radu ("Službeni glasnik BiH", broj 2/05) i članka 9. Pravilnika o načinu utvrđivanja privremenih tarifa za nekvalificirane kupce električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/11), rješavajući po zahtjevu Javnog poduzeća za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko Distrikt BiH, broj: 03.02-00627/11 od 20. siječnja 2011. godine, na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 27. siječnja 2011. godine, donijeta je

ODLUKA
O PRIVREMENIM TARIFNIM STAVCIMA
ZA NEKVALIFICIRANE KUPCE ELEKTRIČNE ENERGIJE
U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.
(Predmet)

Ovom odlukom utvrđuju se cijene električne energije, izražene kroz privremene tarifne stavke, koje služe za obračun i naplatu električne energije od nekvalificiranih (tarifnih) kupaca električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Članak 2.
(Tarifni stavci)

Tarifni stavci za isporučenu električnu energiju za nekvalificirane (tarifne) kupce u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine su sljedeći:

Kategorije potrošnje i grupe kupaca		Doba dana	Obračunska snaga (KM/kW/mjesec)		Aktivna električna energija (Fening/kWh)		Prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija (Fening/kvarh)	
			VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)
35 kV		VT	8,69		8,47		3,34	
		MT			4,24			
10 kV		VT	12,11		8,65		3,75	
		MT			4,33			
0,4 kV ostala potrošnja	1 TG	VT	13,47		9,18		4,19	
		MT			4,58			
	2 TG	VT	4,69	3,61	17,49	13,46		
		MT	4,69	3,61	21,07	16,21	4,97	3,31
3 TG	VT	1,81		10,54				
	MT			8,11				
0,4 kV kućanstva	1 TG	VT	1,40		11,63			
		MT			8,94			
	2 TG	VT	1,81		14,01			
MT		7,01						
0,4 kV javna rasvjeta					14,89			

Navedeni tarifni stavci ne sadrže iznos poreza na dodanu vrijednost.

Članak 3.
(Obračunska snaga)

Obračunska snaga iznosi 5 kW za tarifne grupe kupaca iz kategorija potrošnje na 0,4 kV kod kojih se obračunska snaga ne utvrđuje mjerenjem (kućanstva i 2. i 3. tarifna grupa iz kategorije ostala potrošnja).

Članak 4.
(Tarifni stavci prema sezonama i dobu dana)

(1) Tarifni stavci za aktivnu energiju primjenjuju se prema sezoni, i to:

- u višoj sezoni (VS) od 1. listopada do 31. ožujka,
- u nižoj sezoni (NS) od 1. travnja do 30. rujna.

(2) Tarifni stavci za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:

- veći dnevni tarifni stavci (VT) od 6 do 22 sata tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 7 do 23 sata tijekom ljetnog računanja vremena,
- manji dnevni tarifni stavci (MT) od 22 do 6 sati tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 23 do 7 sati tijekom ljetnog računanja vremena.

(3) Izuzetno od stavka 2. ovog članka, za kategoriju kućanstva, primjenjuju se:

- veći dnevni tarifni stavci (VT) od 7 do 13 sati i od 16 do 22 sata tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 8 do 14 sati i od 17 do 23 sata tijekom ljetnog računanja vremena,
- manji dnevni tarifni stavci (MT) od 13 do 16 sati i od 22 do 7 sati tijekom zimskog računanja vremena, odnosno od 14 do 17 sati i od 23 do 8 sati tijekom ljetnog računanja vremena, te nedjeljom.

Članak 5.
(Obveza objave tarifnih stavaka)

Javno poduzeće za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko Distrikt BiH, kao korisnik privremene licence za obavljanje djelatnosti distribucije i opskrbe električnom energijom, dužno je na odgovarajući način objaviti tarifne stavke i relevantne odredbe ove odluke, te ih učiniti dostupnim svim nekvalificiranim kupcima.

Članak 6.
(Zaključne odredbe)

(1) Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka Upravnog odbora JP "Komunalno Brčko" d.o.o. Brčko Distrikta BiH o tarifnim stavicima za prodaju električne energije, broj: 01-06039/10 od 30. lipnja 2010. godine.

(2) Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, primjenjuje se od 1. siječnja 2011. godine i bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH" i službenom glasilu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

(3) Odluka sa obrazloženjem dostavit će se podnositelju zahtjeva i objaviti na internet stranici DERK-a u roku od osam dana od dana donošenja.

Obrazloženje

Shodno Odluci o osnutku javnog poduzeća "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko Distrikt BiH ("Službeni glasnik BD BiH", br. 20/07, 21/07, 24/08 i 33/09), "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko Distrikt BiH (u daljem tekstu: Kompanija) dužno je omogućiti distribuciju električne

energije, te vršiti opskrbu korisnika sustava i kupaca električnom energijom na svom području djelovanja, sve u skladu sa dozvolom DERK-a.

U skladu sa člankom 7. *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini* ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11 – u daljem tekstu: *Zakon o prijenosu*) i člankom 1. *Zakona o dopuni Zakona o električnoj energiji* ("Službeni glasnik BD BiH", broj 61/10) za obavljanje ovih aktivnosti Kompanija je bila dužna pribaviti licencu Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK), a prema uvjetima, kriterijima i procedurama koje odredi DERK.

Kompanija je od 19. siječnja 2011. godine vlasnik privremene licence za obavljanje djelatnosti distribucije i opskrbe električnom energijom na području Distrikta Brčko BiH, registracijski broj: 05-28-12-017-2/11 izdate odlukom DERK ("Službeni glasnik BiH", broj 7/11).

Tarife za usluge proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom u Brčko Distriktu BiH, suglasno naprijed pomenutim zakonima regulira i odobrava DERK.

Shodno članku 7. *Pravilnika o načinu utvrđivanja privremenih tarifa za nekvalificirane kupce električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH", broj 5/11 – u daljem tekstu: *Pravilnik*) Kompanija je podnijela zahtjev za odobrenje privremenih tarifa broj: 03.02-00627/11 od 20. siječnja 2011. godine (zaprmljen u DERK-u pod brojem: 04-28-5-018/11 od 21. siječnja 2011. godine).

Privremene tarife su prema članku 2. *Pravilnika* namijenjene za pokrivanje troškova poslovanja Kompanije koja obavlja djelatnosti distribucije i opskrbe električnom energijom u razdoblju do donošenja tarifa na temelju metodologije koja regulira izradbu tarifa za korisnike distribucijskog sustava i tarifa za nekvalificirane kupce električne energije u Brčko Distriktu BiH, a određuju se na temelju troškova za obavljanje regulirane djelatnosti i fizičkog opsega usluga u okviru regulirane djelatnosti (članak 9. *Pravilnika*). Kod utvrđivanja privremenih tarifa DERK može koristiti i dodatne podatke za koje smatra da su potrebni.

DERK je uvažio okolnosti da je Kompaniji bilo samo djelomično moguće ispoštovati da zahtjev bude podniet na tarifnim obrascima, sa svim podacima i informacijama propisanim *Odlukom o određivanju obrazaca za dostavljanje podataka u tarifnom postupku* ("Službeni glasnik BiH", broj 44/05). Ovo prije svega zbog vrste djelatnosti Kompanije i činjenice da reguliranu djelatnost distribucije i opskrbe električnom energijom u Brčko Distriktu BiH provodi RJ Elektrodistribucija (98 zaposlenih) u sastavu Kompanije, i čiji su sastavni dijelovi još RJ Vodovod i kanalizacija (57), RJ Čistoća (78) i RJ Administracija (136).

Činjenica koju DERK posebno respektira je navod Kompanije u zahtjevu „*da prilikom osnivanja Kompanije nije urađen diobeni bilans između Vlade Brčko Distrikta BiH i Kompanije tako da je dio stalnih sredstava (elektroenergetski objekti i pripadajuća infrastruktura) u iznosu 61.106.245 KM dat isključivo na upravljanje Kompaniji, odnosno njenom RJ Elektrodistribucija. Sva ova sredstava su u funkciji obavljanja regulirane djelatnosti. Takođe, ova radna jedinica raspolaže i sa vlastitim stalnim sredstvima od 4.985.000 KM, u funkciji obavljanja regulirane djelatnosti*”. U zahtjevu se navodi i slijedeće: „*u ukupno ostvarenom prihodu po osnovu obavljanja usluga iz domena elektroenergetske djelatnosti RJ Elektrodistribucija učestvuje sa 80%. Srazmjerno učešću u ukupnom prihodu, proporcionalni su i troškovi poslovanja. Zajedničke funkcije Kompanije koncentrirane su u RJ Administracija sa 136 zaposlenih od kojih 80% kao podrška RJ Elektrodistribucija kroz Odjeljenja za logistiku, Odjeljenje za razvoj i investicije, Odjeljenje za finansije i računovodstvo i Odjeljenje za opšte i administrativne poslove.*

Razmatranje zahtjeva za tarife kroz postupak odobravanja tarifa u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati temeljna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne,

jednakopravne, utemeljene na objektivnim kriterijima i na opravdanim troškovima i određene na transparentan način.

Žurnost da se Kompaniji kao netom licenciranom subjektu što prije osiguraju prihodi za pokriće troškova obavljanja reguliranih djelatnosti distribucije i opskrbe električnom energijom odobravanjem cijena električne energije kroz privremene tarifne stavke za obračun i naplatu električne energije, nalagala je rješavanje zahtjeva Kompanije u skraćenom postupku, kako je to određeno člankom 9. Pravilnika. Uz naprijed pomenuta ograničenja u pogledu potpunosti, pouzdanosti i jasnoće dostupnih informacija, Komisija je usmjerila svoja razmatranja na sve elemente u troškovnoj strukturi koje je isticala Kompanija, te na temelju njihove vlastite opservacije izlaže slijedeća svoja stanovišta:

Prihod od prodaje električne energije u 2010. godini iznosio je 28.810.469 KM, a kupcima je isporučeno 235,23 GWh. Prihod je u odnosu na prethodnu godinu porastao za 4,7%, a isporučena energija za 4,1%. Ostvarena je prosječna prodajna cijena od 12,25 feninga/kWh, pa su krajnji kupci u Brčko Distriktu BiH imali najnižu cijenu u 2010. godini, u poređenju sa prosječnim cijenama u ostalim dijelovima Bosne i Hercegovine. Pored prihoda od prodaje, Kompanija ostvaruje i prihode od izdavanja elektroenergetskih suglasnosti i prihod od priključenja na elektroenergetsku mrežu koji se mogu procijeniti na oko 700 tisuća KM, što daje ukupnu vrijednost prihoda u 2010. godini od 29,5 mil. KM. Za 2011. godinu planirani su prihodi od električne energije u iznosu od 33,040 mil. KM, od toga prihodi od prodaje krajnjim kupcima 32,050 mil. KM. Prihod od prodaje planiran je uz povećanje od 11,2%.

Na temelju realizacije u siječnju 2011. koja je na približno istoj razini kao i prethodne godine, može se procijeniti da je fizički opseg prodaje u zahtjevu precijenjen, a time i prihod. Prosječan fizički porast prodaje u zadnje tri godine iznosio je 6,3%, što je približno polovica od planiranog porasta za 2011. godinu. Uzimajući u obzir trend porasta i postojeće tarife, očekivani opseg prodaje je 245 GWh, prihoda od prodaje električne energije 30 mil. KM, a uz ostale prihode, ukupni prihod bi iznosio 30,7 mil. KM.

Ukupni troškovi i rashodi (procjena ostvarenja) za 2010. godinu i plan za 2011. godinu dostavljeni su u zahtjevu u detaljnoj formi, a ovdje su u sublimiranoj formi prikazani u narednoj tabeli:

troškovi i rashodi (KM)	2010	2011
materijal	914 780	1 178 000
amortizacija	561 148	650 000
radna snaga	3 807 176	4 336 000
usluge	884 239	841 000
ostali troškovi	416 649	508 000
ostali rashodi	212 210	200 000
nabava električne energije	23 637 848	23 800 000
drugi troškovi		1 300 000
ukupno	30 434 051	32 813 000

U okviru rashoda i troškova u dijelu poslovanja koje se odnosi na električnu energiju, najveći dio otpada na nabavnu vrijednost električne energije. U 2010. godini udjel troška nabavke električne energije iznosio je 77,7%. U planu za 2011. godinu ovaj udjel je smanjen na 72,5% zbog niže nabavne cijene, a u tarifnom zahtjevu u vezi s tim je navedeno sljedeće: "Za 2011. godinu potpisan je Ugovor o snabdijevanju električnom energijom Brčko Distrikta BiH sa MH EP RS Trebinje, a Brčko Distrikt BiH je tretiran kao bilo koji nekvalificirani kupac električne energije na 35 i 10 kV u Republici Srpskoj."

U vezi sa fizičkim opsegom nabavke u zahtjevu za tarife stoji sljedeće: *“Planirani godišnji obim nabavke električne energije sa mreže Elektroprenosa od 304.000.000 kWh u 2011. godini viši je za 9,61% u odnosu na ostvarenje iz 2010. godine. Uz planirane godišnje gubitke električne energije od 15%, planirani obim isporuke kupcima bi bio 258.400.000 kWh. Planirano povećanje nabavke električne energije od 9,61% je urađeno sa ciljem da se osiguraju dovoljne količine električne energije u skladu sa razvojnim planovima Brčko distrikta BiH.”*

Kada je u pitanju fizički opseg nabave, vrijede isti argumenti kao i kod fizičkog opsega prodaje. Porast od 9,61% se čini precijenjen uz podatak da je prosječan rast u prethodne tri godine bio 2,6%, a u posljednoj 1,9%. Ovo je povezano i sa smanjenjem distribucijskih gubitaka koje Kompanija ostvaruje posljednjih godina u kontinuitetu. Za 2010. godinu ovi gubici su iznosili 15%, godinu dana ranije 17%, a plan za 2011. godinu je razina od 14%. Uzimajući u obzir navedene tendencije realno je očekivati fizički porast nabave od 3%, odnosno 286 GWh. Planirana prosječna cijena nabavljene energije za 2011. godinu je 7,60 feninga/kWh i manja je od cijene iz 2010. godine koja je iznosila 8,61 fening/kWh, ali veća od nabavne cijene iz 2009. godine koja je iznosila 6,92 feninga/kWh. U skladu sa ovim trošak nabavljene električne energije za 2011. godinu iznosio bi oko 21,8 mil. KM, ili 2 mil. KM manje od navedenog u zahtjevu.

Za troškove radne snage u zahtjevu je navedeno: *„Porast troškova radne snage u 2011. godini za 10% u odnosu na ostvarenje iz 2010. godine planiran je zbog izrazite potrebe za popunjavanjem sistematiziranih, a nepopunjenih KV i VKV radnih mjesta u RJ Elektrodistribucija i zbog porasta troškova otpremnina uposlenicima koji su stekli osnov za odlazak u mirovinu, te za realizaciju programa Vlade Brčko Distrikta na odrađivanju pripravnčkog staža mladih visoko obrazovanih kadrova.“* Takođe je u tabelarnim podacima navedeno da je zaposleno 238 radnika sa prosječnom plaćom 867 KM u 2010. godini. Ovo bi značilo da su svi radnici RJ Administracija (136) alocirani na poslovanje sa električnom energijom. Ako bi se prihvatila argumentacija o potrebnom povećanju od 10%, troškovi radne snage bi iznosili 4,19 mil. KM što je niže od planiranih za 146 tisuća KM.

Trošak amortizacije je u 2010. godini imao vrijednost 561.148 KM, a vrijednost stalnih sredstava prema bilanci stanja je 4.967.284 KM. Kako je ranije spomenuto vrijednost stalnih sredstava koja je data na upravljanje Kompaniji je nešto veća od 60 mil. KM, međutim, nije urađena diobena bilanca između Vlade Brčko Distrikta BiH i Kompanije, tako da transferirana sredstva još uvijek nisu imovina Kompanije. U vezi s tim u zahtjevu se još navodi: *“Sve ranije izgrađene elektroenergetske objekte predate na korištenje i upravljanje, kao i novoizgrađene elektroenergetske objekte finansirane iz kapitalnog budžeta Vlade Brčko Distrikta BiH koristi RJ Elektrodistribucija i po tom osnovu ostvaruje troškove pogona i održavanja koji idu direktno na teret RJ Elektrodistribucija. Iz tog razloga u izračun ukupnog potrebnog prihoda i regulatorne baze sredstava uključena su stalna sredstva (elektroenergetski objekti) za obavljanje regulirane djelatnosti data na upravljanje od Vlade Brčko Distrikta BiH i vlastita stalna sredstva i troškovi koji nastaju obavljanjem tih aktivnosti.”*

Potrebno je istaći da Kompanija obračunava amortizaciju samo na ona sredstva koja su imovina Kompanije, i da se troškovi koji su vezani za održavanje sredstava koja još uvijek nisu vlasnički prenesena na Kompaniju, priznaju (materijal, usluge, radna snaga).

U Planu poslovanja RJ Elektrodistribucija za 2011. godinu navedeni su i troškovi investicijskog održavanja, troškovi štampanja računa, troškovi rezerviranja i troškovi stimuliranja za dragovoljni odlazak u mirovinu u ukupnom iznosu 1.300.000 KM. Ovi troškovi nisu egzistirali u 2010. godini, niti su posebno obrazloženi u zahtjevu.

Zbrajanjem troškova i rashoda u skladu sa prethodnim obrazloženjima dolazi se do iznosa od 29,367 mil. KM. U odnosu na procijenjene prihode od 30,7 mil. KM Kompanija će ostvariti dobit reda 1,3 mil. KM.

Kompanija obrazlaže zahtjev za povećanje tarifa na sljedeći način: *“Stavljanjem u poređenje potrebnog prihoda i troškova obavljanja regulirane djelatnosti koji se očekuju u 2011. godine dolazi se do zaključka da postojeći tarifni stavovi, odnosno očekivani prihodi na bazi obima planiranih usluga mogu osigurati samo prostu reprodukciju i da za proširenu reprodukciju nema prostora bez eventualnog zaduženja iz kreditnih izvora. Trenutna investicijska ulaganja vrše se uglavnom na račun akumulirane dobiti iz ranijeg perioda. Da bi se osigurao kvalitetan proces održavanja postojeće elektroenergetske infrastrukture i razuman investicijski ciklus na izgradnji novih elektroenergetskih objekata potrebno bi bilo osigurati tarife sa prosječnim povećanjem cijene od 10% u odnosu na važeće tarifne stavove od 01.07.2010. godine.”*

Takođe je navedeno *“U Brčko Distriktu BiH su na snazi su tarifni stavovi od 01.07.2010. godine. Ovi tarifni stavovi nastali su na bazi važećih tarifnih stavova donesenih od strane Skupštine Brčko Distrikta BiH koji su bili na snazi do 01.07.2010. godine sa prosječnim uvećanjem cijena za 5,5% koliko je odobrio OHR BiH.”*

Sagledavanjem svih troškova i rashoda koji se odnose na poslovanje Kompanije u 2011. godini, može se zaključiti da uz postojeće tarifne stavke Kompanija može osigurati prihode koji će joj omogućiti da pokrije sve planirane troškove uz razumnu dobit reda 1,3 mil. KM, koja će uz sredstva akumulirane dobiti iz ranijeg razdoblja i amortizacije omogućiti potrebno investiranje, odnosno razvojnu komponentu u smislu navoda iz tarifnog zahtjeva. Istodobno kupci električne energije u Brčko Distriktu BiH opskrbljivat će se električnom energijom po najnižim prosječnim cijenama u Bosni i Hercegovini.

Sezonski tarifni stavci, stavci prema dobu dana i obračunska snaga za one kategorije potrošnje, odnosno grupe kupaca kod kojih se snaga ne utvrđuje mjerenjem, određeni ovom odlukom, uvažavaju odredbe *Zakona o tarifnom sustavu za prodaju električne energije* (“Službeni glasnik BD BiH”, br. 37/04 i 28/07) ali i model koji je prilikom formiranja cijena električne energije korišten u dosadašnjoj praksi Brčko Distrikta BiH.

Na temelju naprijed izloženih stanovišta Komisije, u okvirima njenih diskrecijskih prava da potvrdi reprezentativnost i opravdanost svih podnijetih podataka i tvrdnji, da procjenjuje stupanj vjerovatnoće ostvarenja svih prognoziranih troškova i rashoda i da odobrava tarife uvažavajući i konkretne okolnosti u razdoblju podnošenja zahtjeva za odobrenje tarifa sve do objektivizacije uvjeta za njihovo preciznije određivanje, te koristeći proširene ovlasti utvrđene *Zakonom o prijenosu i Zakonom o električnoj energiji* (“Službeni glasnik BD BiH”, br. 36/04, 28/07 i 61/10) da uređuje i određena pitanja regulirane opskrbe električnom energijom potrošača Brčko Distrikta BiH, Komisija donosi odluku kao u izreci.

DERK će kontinuirano pratiti efekte primjene usvojenih tarifa zadržavajući pravo podešavanja tarifa kada ocijeni da je to potrebno.

U skladu sa člankom 9.2 *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini*, protiv ove odluke može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana objave ove odluke.

Broj: 04-28-5-018-5/11

27. siječnja 2011. godine

Tuzla

Predsjedatelj Komisije

Mirsad Salkić